

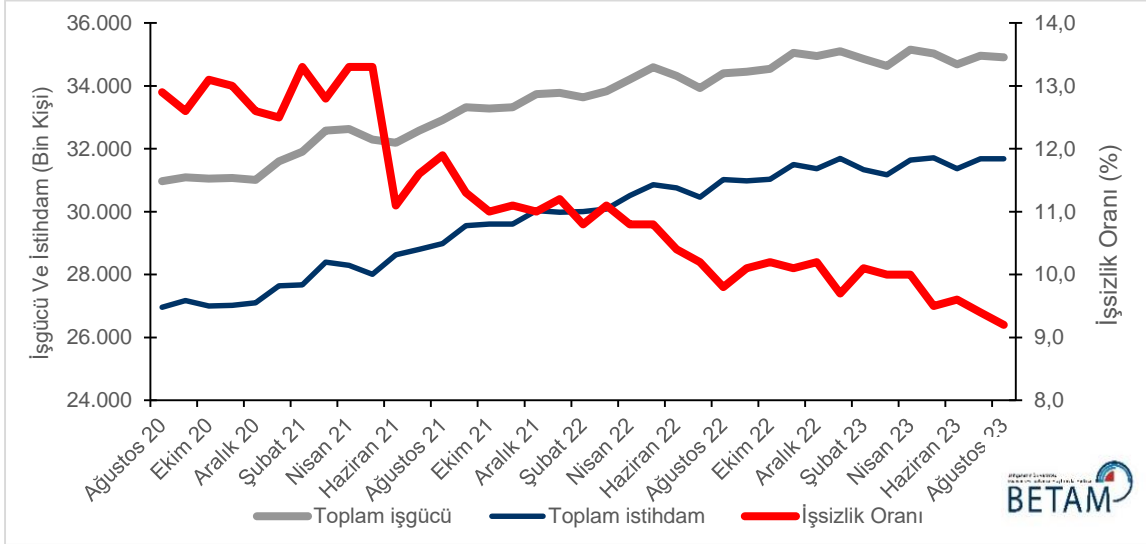
İSTİHDAMDA DURAKLAMAYA RAĞMEN İŞSİZLİKTE AZALMA

Seyfettin Gürsel*, Betül Akbulut**

Yönetici Özeti

İstihdamda bin kişilik artış ile işsiz sayısında 56 binlik azalış işgücünü yaklaşık 55 bin kişi azaltmış, genel işsizlik oranı Temmuz'dan Ağustos'a 0,2 puan azalarak yüzde 9,2 olmuştur. Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın işsizlik oranı Temmuz'dan Ağustos'a istihdamda görülen 24 binlik artış ve işsiz sayısında görülen 32 bin kişilik azalış sonucu 0,2 puanlık azalışla yüzde 12,6'ya düşmüştür. Erkek işsizlik oranı ise Ağustos'ta istihdamda 23 binlik azalış, işsizlikte 24 bin kişilik azalış sonucu 0,1 puanlık azalışla yüzde 7,5'ya gerilemiştir. Kadın işgücü seviyesi 8 bin azalırken erkek işgücü seviyesi 47 bin azalmıştır. Bu gelişmeler sonucunda işsizlik oranlarındaki toplumsal cinsiyet farkı Ağustos ayında 5,2 puandan 5,1 puana inmiştir.

Şekil 1 : Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü, istihdam ve işsizlik oranı

Kaynak: TÜİK, Betam

İstihdamda duraklama, işsizlikte azalış

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre istihdam edilenlerin sayısı Temmuz'dan Ağustos'a bin kişilik artışla 31 milyon 686 bine yükselmiştir. Ağustos ayında işsiz sayısı ise 56 bin azalarak 3 milyon 223 bine düşmüştür. Bu gelişmenin sonucunda 55 bin azalan işgücü 34 milyon 909 bin seviyesindedir (Şekil 1, Tablo 1). İşsizlik oranı Ağustos ayında 0,2 yüzde puan azalarak 9,2 olmuştur.

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@bau.edu.tr

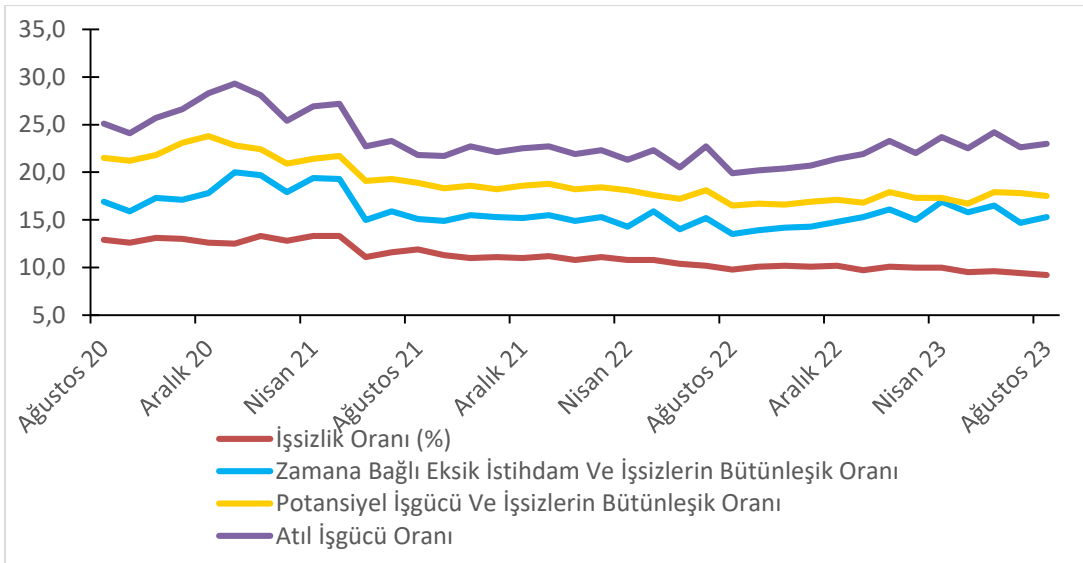
**Betül Akbulut, Betam, Araştırma Görevlisi, betulnur.akbulut@bau.edu.tr

Alternatif işsizlik oranlarındaki gelişmeler

TÜİK tarafından açıklanan üç alternatif işsizlik oranının nasıl hesaplandığı Kutu 1’de açıklanmaktadır. Alternatif işsizlik oranları, “zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı” “işsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı” olarak adlandırılmakta ve üçüncü oran, “atıl işgücü oranı” bu iki bütünleşik oranın bileşimi olarak hesaplanmaktadır.

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre “Genel işsizlik oranı” Ağustos ayında yüzde 9,2 olarak gerçekleşirken potansiyel işgücünü de hesaba katan işsizlik oranı, potansiyel işgücündeki 84 binlik azalış sonucu yüzde 17,8’den yüzde 17,5’e düşmüştür. İşgücünden 55 bin çıkış olurken potansiyel işgücünün daha fazla azalması inaktif sayısında büyük bir artışa işaret etmektedir. Zamana bağlı eksik istihdamı hesaba katan işsizlik oranı ise 0,6 puanlık artış ile yüzde 15,3’e yükselmiştir. Son iki alternatif işsizlik oranının bileşiminden oluşan işsizlik oranı ise 0,4 puanlık artışla yüzde 23 seviyesine yükselmiştir (Şekil 2, Tablo 2).

Şekil 2 : Manşet işsizlik oranı ve Alternatif İşsizlik Oranları (%)

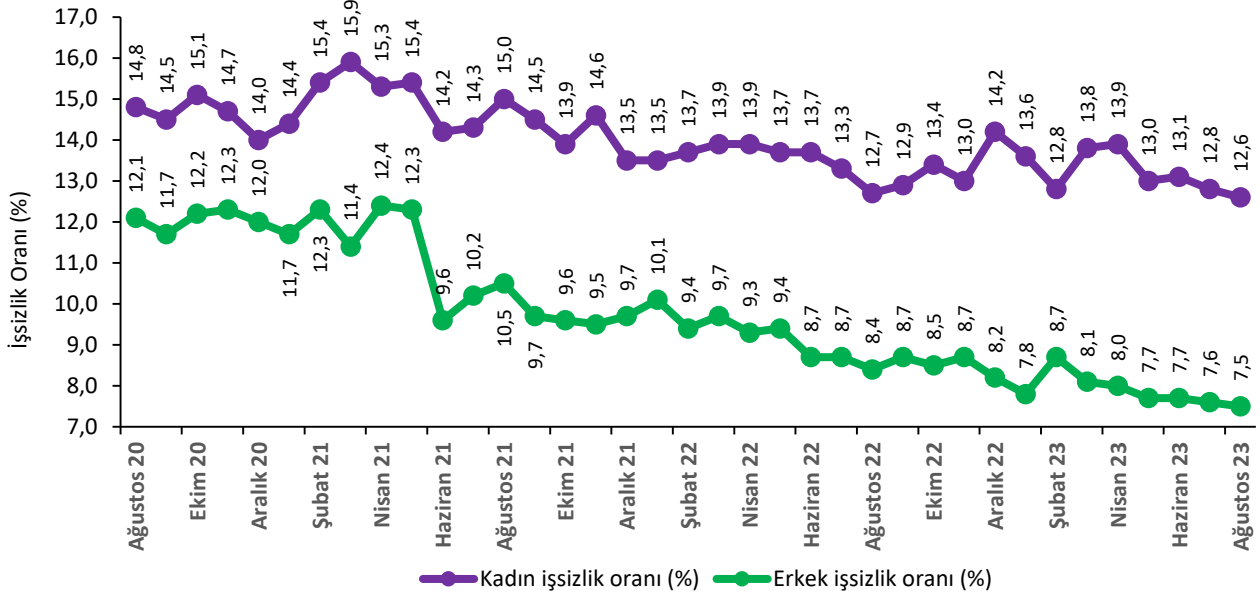

Kaynak: TÜİK, Betam

Kadın istihdamında artış, erkek istihdamında azalış

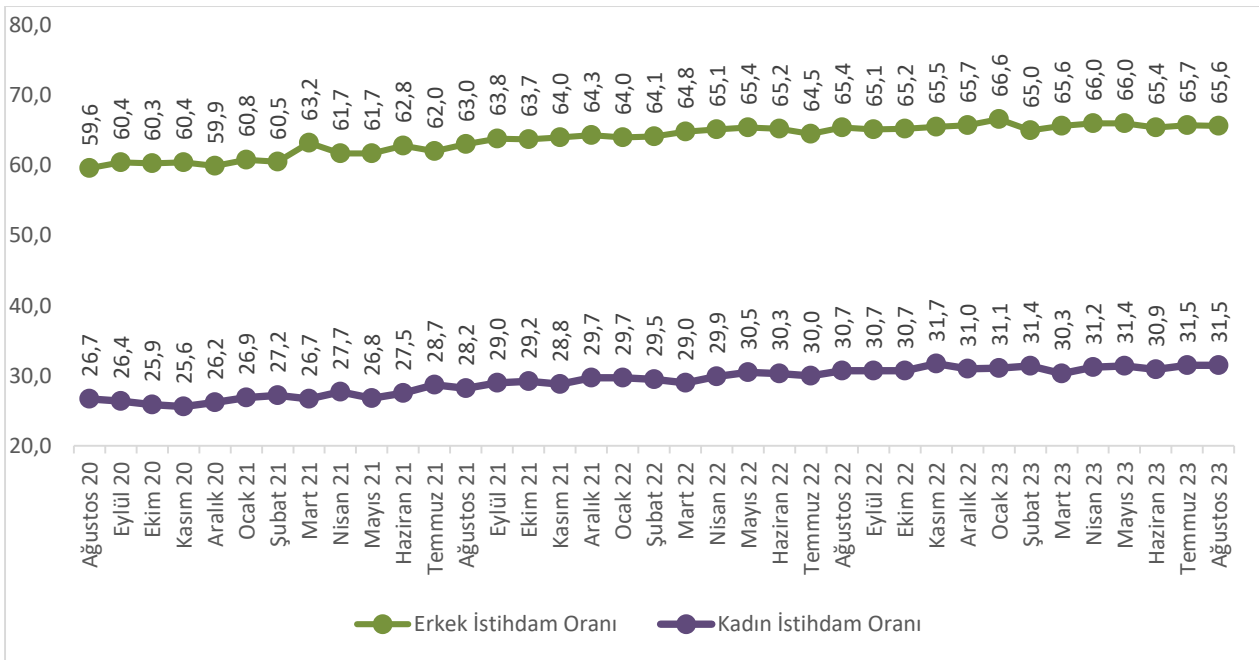
Şekil 3’te mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek işsizlik oranları verilmektedir. Temmuz’dan Ağustos’a kadınlarda istihdam seviyesi 24 bin artarken, işsiz sayısı 32 bin kişi azalmış, neticede işgücü 8 bin azalmıştır. Kadın işsizlik oranı da Temmuz’dan Ağustos’a 0,2 yüzde puanlık azalışla yüzde 12,6 seviyesine gerilemiştir. Temmuz’da kadın istihdamı 188 bin artmış, kadın işsizlik oranı da yüzde 13,1’den 12,8’e gerilemişti. Erkek istihdamı ise Ağustos’ta 23 bin azalırken işsiz sayısı 24 bin azalmış ve erkek işsizlik oranı yüzde 7,5 olarak gerçekleşmiştir. Erkek istihdamında Temmuz’da 132 binlik artış olmuş, işsizlik oranı da 0,1 yüzde puanlık azalışla yüzde 7,6 olmuştur.

Şekil 3 : Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek işsizlik oranları (%)

Kadın istihdam oranı, istihdamdaki 24 binlik artış sonucu yüzde 31,5 seviyesinde sabit kalırken, erkek istihdam oranı ise 0,1 puan azalarak yüzde 65,6 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4 : Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek istihdam oranları (%)

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 1: Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü göstergeleri (bin kişi) *

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık Değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Temmuz 20	30.453	26.131	4.322	14,2			
Ağustos 20	30.967	26.958	4.010	12,9	514	827	-312
Eylül 20	31.093	27.171	3.923	12,6	126	213	-87
Ekim 20	31.057	27.002	4.055	13,1	-36	-169	132
Kasım 20	31.069	27.019	4.050	13,0	12	17	-5
Aralık 20	31.012	27.104	3.907	12,6	-57	85	-143
Ocak 21	31.599	27.644	3.955	12,5	587	540	48
Şubat 21	31.909	27.669	4.240	13,3	310	25	285
Mart 21	32.577	28.400	4.177	12,8	668	731	-63
Nisan 21	32.634	28.292	4.342	13,3	57	-108	165
Mayıs 21	32.292	28.011	4.281	13,3	-342	-281	-61
Haziran 21	32.190	28.632	3.557	11,1	-102	621	-724
Temmuz 21	32.581	28.806	3.775	11,6	391	174	218
Ağustos 21	32.919	28.986	3.933	11,9	338	180	158
Eylül 21	33.320	29.559	3.761	11,3	401	573	-172
Ekim 21	33.277	29.606	3.671	11,0	-43	47	-90
Kasım 21	33.322	29.609	3.712	11,1	45	3	41
Aralık 21	33.743	30.038	3.705	11,0	421	429	-7
Ocak 22	33.781	29.987	3.794	11,2	38	-51	89
Şubat 22	33.636	30.003	3.633	10,8	-145	16	-161
Mart 22	33.827	30.083	3.744	11,1	191	80	111
Nisan 22	34.208	30.515	3.693	10,8	381	432	-51
Mayıs 22	34.595	30.856	3.740	10,8	387	341	47
Haziran 22	34.323	30.762	3.561	10,4	-272	-94	-179
Temmuz 22	33.935	30.465	3.470	10,2	-388	-297	-91
Ağustos 22	34.402	31.019	3.383	9,8	467	554	-87
Eylül 22	34.449	30.976	3.473	10,1	47	-43	90
Ekim 22	34.542	31.036	3.507	10,2	93	60	34
Kasım 22	35.047	31.500	3.546	10,1	505	464	39
Aralık 22	34.946	31.366	3.579	10,2	-101	-134	33
Ocak 23	35.108	31.691	3.417	9,7	162	325	-162
Şubat 23	34.863	31.339	3.525	10,1	-245	-352	108
Mart 23	34.636	31.176	3.460	10,0	-227	-163	-65
Nisan 23	35.157	31.643	3.514	10,0	521	467	54
Mayıs 23	35.035	31.716	3.319	9,5	-122	73	-195
Haziran 23	34.684	31.366	3.319	9,6	-351	-350	0
Temmuz 23	34.964	31.685	3.279	9,4	280	319	-40
Ağustos 23	34.909	31.686	3.223	9,2	-55	1	-56

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 2 : İşsizlik Ve Alternatif İşsizlik Oranları (%) Ve Seviyeleri (Bin) *

	İşsizlik Oranı (%)	İşsiz Sayısı (Bin)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam Ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı (%)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam Seviyesi (bin)	Potansiyel İşgücü Ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı (%)	Potansiyel İşgücü (bin)	Atıl İşgücü Oranı (%)	Toplam
"								
Temmuz 20	14,2	4322	18,3	1251	22,5	3264	26,1	8837
Ağustos 20	12,9	4010	16,9	1223	21,5	3373	25,1	8607
Eylül 20	12,6	3923	15,9	1021	21,2	3387	24,1	8330
Ekim 20	13,1	4055	17,3	1318	21,8	3472	25,7	8845
Kasım 20	13,0	4050	17,1	1263	23,1	4066	26,6	9379
Aralık 20	12,6	3907	17,8	1613	23,8	4559	28,3	10079
Ocak 21	12,5	3955	20,0	2365	22,8	4209	29,3	10529
Şubat 21	13,3	4240	19,7	2046	22,4	3747	28,1	10033
Mart 21	12,8	4177	17,9	1654	20,9	3327	25,4	9158
Nisan 21	13,3	4342	19,4	1989	21,4	3361	26,9	9692
Mayıs 21	13,3	4281	19,3	1951	21,7	3482	27,2	9714
Haziran 21	11,1	3557	15,0	1272	19,1	3203	22,7	8032
Temmuz 21	11,6	3775	15,9	1405	19,3	3114	23,3	8295
Ağustos 21	11,9	3933	15,1	1038	18,9	2822	21,8	7793
Eylül 21	11,3	3761	14,9	1204	18,3	2860	21,7	7825
Ekim 21	11,0	3671	15,5	1487	18,6	3094	22,7	8252
Kasım 21	11,1	3712	15,3	1386	18,2	2876	22,1	7974
Aralık 21	11,0	3705	15,2	1424	18,6	3159	22,5	8288
Ocak 22	11,2	3794	15,5	1442	18,8	3149	22,7	8385
Şubat 22	10,8	3633	14,9	1379	18,2	3042	21,9	8054
Mart 22	11,1	3744	15,3	1432	18,4	3039	22,3	8215
Nisan 22	10,8	3693	14,3	1199	18,1	3051	21,3	7943
Mayıs 22	10,8	3740	15,9	1761	17,6	2850	22,3	8351
Haziran 22	10,4	3561	14,0	1244	17,2	2829	20,5	7634
Temmuz 22	10,2	3470	15,2	1688	18,1	3263	22,7	8421
Ağustos 22	9,8	3383	13,5	1261	16,5	2747	19,9	7391
Eylül 22	10,1	3473	13,9	1315	16,7	2737	20,2	7525
Ekim 22	10,2	3507	14,2	1398	16,6	2670	20,4	7575
Kasım 22	10,1	3546	14,3	1466	16,9	2860	20,7	7872
Aralık 22	10,2	3579	14,8	1593	17,1	2891	21,4	8063
Ocak 23	9,7	3417	15,3	1955	16,8	2982	21,9	8354
Şubat 23	10,1	3525	16,1	2088	17,9	3308	23,3	8920
Mart 23	10,0	3460	15,0	1735	17,3	3062	22,0	8257
Nisan 23	10,0	3514	16,9	2428	17,3	3105	23,7	9047
Mayıs 23	9,5	3319	15,8	2217	16,7	3039	22,5	8575
Haziran 23	9,6	3319	16,5	2404	17,9	3519	24,2	9242
Temmuz 23	9,4	3279	14,7	1861	17,8	3582	22,6	8722
Ağustos 23	9,2	3223	15,3	2118	17,5	3498	23,0	8839

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 3: Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek genel işgücü göstergeleri (bin)

	Toplam İşgücü, Kadın	Toplam İstihdam, Kadın	Toplam İşsiz, Kadın	Toplam İşgücü, Erkek	Toplam İstihdam, Erkek	Toplam İşsiz, Erkek	Kadın İşgücü / 15+	Kadın İstihdam / 15+	Erkek İşgücü / 15+	Erkek İstihdam / 15+
Ağustos 20	9.913	8.451	1.463	21.054	18.507	2.547	31,3	26,7	67,8	59,6
Eylül 20	9.808	8.384	1.425	21.285	18.787	2.498	30,9	26,4	68,4	60,4
Ekim 20	9.688	8.230	1.458	21.369	18.772	2.597	30,5	25,9	68,6	60,3
Kasım 20	9.557	8.155	1.402	21.512	18.864	2.648	30,0	25,6	68,9	60,4
Aralık 20	9.716	8.359	1.356	21.296	18.745	2.551	30,5	26,2	68,1	59,9
Ocak 21	10.043	8.601	1.442	21.556	19.043	2.513	31,5	26,9	68,8	60,8
Şubat 21	10.277	8.699	1.579	21.632	18.970	2.661	32,2	27,2	69,0	60,5
Mart 21	10.180	8.560	1.619	22.397	19.840	2.557	31,8	26,7	71,3	63,2
Nisan 21	10.487	8.884	1.603	22.148	19.408	2.739	32,7	27,7	70,5	61,7
Mayıs 21	10.153	8.590	1.563	22.139	19.421	2.717	31,6	26,8	70,3	61,7
Haziran 21	10.295	8.837	1.458	21.894	19.795	2.099	32,0	27,5	69,5	62,8
Temmuz 21	10.776	9.236	1.540	21.805	19.570	2.234	33,5	28,7	69,1	62,0
Ağustos 21	10.704	9.097	1.606	22.216	19.889	2.327	33,2	28,2	70,3	63,0
Eylül 21	10.946	9.364	1.583	22.374	20.196	2.178	33,9	29,0	70,7	63,8
Ekim 21	10.966	9.440	1.526	22.311	20.166	2.145	33,9	29,2	70,4	63,7
Kasım 21	10.911	9.321	1.590	22.410	20.289	2.122	33,7	28,8	70,7	64,0
Aralık 21	11.120	9.619	1.500	22.623	20.419	2.205	34,3	29,7	71,3	64,3
Ocak 22	11.166	9.654	1.512	22.616	20.333	2.282	34,4	29,7	71,1	64,0
Şubat 22	11.115	9.596	1.519	22.521	20.407	2.114	34,2	29,5	70,8	64,1
Mart 22	10.945	9.427	1.518	22.882	20.656	2.226	33,6	29,0	71,8	64,8
Nisan 22	11.326	9.752	1.574	22.882	20.763	2.119	34,8	29,9	71,7	65,1
Mayıs 22	11.539	9.962	1.577	23.056	20.894	2.162	35,4	30,5	72,2	65,4
Haziran 22	11.484	9.906	1.579	22.839	20.856	1.983	35,2	30,3	71,4	65,2
Temmuz 22	11.301	9.798	1.503	22.633	20.667	1.967	34,6	30,0	70,7	64,5
Ağustos 22	11.530	10.062	1.468	22.872	20.957	1.915	35,2	30,7	71,3	65,4
Eylül 22	11.556	10.066	1.491	22.892	20.911	1.982	35,3	30,7	71,3	65,1
Ekim 22	11.631	10.075	1.556	22.911	20.961	1.950	35,5	30,7	71,3	65,2
Kasım 22	11.955	10.407	1.549	23.091	21.094	1.998	36,4	31,7	71,7	65,5
Aralık 22	11.891	10.198	1.693	23.054	21.168	1.887	36,2	31,0	71,5	65,7
Ocak 23	11.827	10.219	1.607	23.281	21.471	1.810	35,9	31,1	72,2	66,6
Şubat 23	11.879	10.356	1.523	22.984	20.982	2.002	36,1	31,4	71,2	65,0
Mart 23	11.585	9.989	1.596	23.051	21.187	1.864	35,2	30,3	71,4	65,6
Nisan 23	11.970	10.304	1.666	23.186	21.339	1.848	36,3	31,2	71,7	66,0
Mayıs 23	11.916	10.373	1.543	23.119	21.343	1.776	36,1	31,4	71,5	66,0
Haziran 23	11.755	10.211	1.543	22.930	21.154	1.775	35,6	30,9	70,8	65,4
Temmuz 23	11.929	10.399	1.530	23.035	21.286	1.749	36,1	31,5	71,1	65,7
Ağustos 23	11.921	10.423	1.498	22.988	21.263	1.725	36	31,5	70,9	65,6

Kaynak: TÜİK, Betam

Kutu 1: Alternatif İşsizlik Oranları İle İlgili Tanımlar¹

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde fiili olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Potansiyel işgücü: Referans haftasında ne istihdamda ne de işsiz olan çalışma çağındaki kişilerden; iş arayan fakat kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olmayanlarla, iş aramadığı halde çalışma isteği olan ve kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olan kişilerdir.

İşsiz: Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde aktif iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm kişiler işsiz nüfusa dahildir.

1) İşsizlik Oranı = $[\text{İşsiz}/\text{İşgücü}] * 100$

2) Zamana bağlı eksik istihdam ile işsizliğin bütünleşik oranı =

$$[(\text{Zamana bağlı eksik istihdamdaki kişiler} + \text{İşsizler}) / \text{İşgücü}] * 100$$

3) İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı =

$$[(\text{İşsiz} + \text{Potansiyel İşgücü}) / (\text{İşgücü} + \text{Potansiyel İşgücü})] * 100$$

4) Atıl İşgücü Oranı =

$$[(\text{Zamana Bağlı Eksik İstihdam} + \text{İşsiz} + \text{Potansiyel İşgücü}) / (\text{İşgücü} + \text{Potansiyel İşgücü})] * 100$$

¹ Tanımlar ile ilgili daha detaylı bilgiler şu adresin Metaveri kısmında mevcuttur:

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Isgucu-Istatistikleri-Ocak-2021-37486&dil=1>